

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119202738
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119202738.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcu L. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, XXX XX P., právne zastúpený advokátkou JUDr. Tatiana Vorobelová, so sídlom Bajzova 2, 040 01 Košice, proti žalovanému U. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXXX/XX, XXX XX P., právne zastúpený advokátom JUDr. Ján Garaj, MBA, so sídlom Hviezdoslavova 2, 058 01 Poprad, o vydanie faktúr, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov, č.k. 20C/6/2019-57 zo dňa 03. januára 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

I. M e n í uznesenie vo výroku II. tak, že stranám sporu náhradu trov prvoinštančného konania n e p r i z n á v a.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:
„I. Konanie zastavuje.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca s podanou žalobou dňa XX.XX.XXXX domáhal od žalovaného vydania faktúr týkajúcich sa pohrebu nebohej U. M. a dokončenia nápisu na pomníku podľa pôvodnej dohody. Na pojednávaní dňa 15.11.2019 vzal žalobca žalobu v celom rozsahu späť. Žalovaný so späťvzatím súhlasil.

4. V odôvodnení rozhodnutie uviedol, že vzhľadom na to, že žalobca vzal žalobu v celom rozsahu späť a žalovaný so späťvzatím súhlasil, konanie s poukazom na § 145 Civilného sporového poriadku zastavil.

5. O trovách konania rozhodol tak, že nakoľko žalobca zbral žalobu späť vez uvedenia dôvodu, mal za to, že procesne zaviniť zastavenie konania, a preto je povinný nahradiť trovy konania žalovanému. V danom prípade neobstojí tvrdenie žalobcu, že žalovaný si splnil povinnosť, ktorej sa domáhal, pričom súd poukázal na to, že žalovaný si splnil povinnosť, ktorú mu uložil súd na pojednávaní dňa 04.10.2019 a to, že mal zaslať súdu účtovné doklady týkajúce sa pohrebu nebohej U. M., teda predmetnú povinnosť si voči súdu splnil, pričom však splnenie tejto povinnosti nemožno považovať za vydanie faktúr žalobcovi tak, ako požadoval. Z toho teda nemožno pričítať žalovanému procesné zavinenie zastavenia konania.. Navyše žalobca sa okrem vydania faktúr domáhal aj uloženia povinnosti dokončiť nápis na pomníku

podľa pôvodnej dohody, čo sa nestalo. Vzhľadom na uvedené priznal súd žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Existenciu dôvodov pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania nebola žalobcom tvrdená a ani zo spisu nevyplývala.

6. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku II.. Odvolanie právne odôvodnil § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal, že súd nevyhodnotil jednotlivé okolnosti relevantné pre posúdenie aplikácie ust. § 257 C.s.p., ktoré predstavuje odchýlku zodpovednosti za zavinenie. Uviedol, že v čase keď podal žalobu vedel, že keď chce hrobné miesto vedľa nej, musí preukázať faktúrami, že za neho zaplatil, pretože v prípade jeho smrti mu hrozí, že nebude vedľa nej pochovaný. Poukázal na to, že žalovaný nepoprel, že mu odovzdal peniaze na úhradu pohrebných služieb i hrobového miesta, avšak doklady o úhrade týchto služieb mu neodovzdal a tieto všetky boli vystavené na meno žalovaného. Zaplatením pohrebných služieb, hrobového miesta a uzatvorením nájomnej zmluvy s urnovým hájom tak žalovaný získal aj hrobové miesto vedľa jeho manželky. V podanom odvolaní ďalej popísal snahu o mimosúdne riešenie sporu tak z jeho strany, ako aj zo strany žalovaného, ale toto bolo bezvýsledné. Uviedol, že aplikácie § 257 C.s.p. sa dovoľáva zo sociálneho i morálneho aspektu. Žiadal, aby súd prihliadol na jeho osobné a sociálne pomery, kedy vo veku XX rokov a v nedobrom zdravotnom stave myslí na svoju nebohú manželku a na svoje pranie byť pochovaný vedľa nej. Poukázal na to, že za hrobové miesto zaplatil, ale žalovaný sa podujal všetko vybaviť, keďže sa po smrti svojej manželky necítil dobre, ale nikdy mu neodovzdal doklady, ani k hrobovému miestu, preto podal žalobu. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou inou vadou konania, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. Žalobca namietal, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tu odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto iná vada však v posudzovanom spore odvolacím súdom zistená nebola.

12. K námietke nesprávnych skutkových zistení odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právny normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je

významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdny sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného Po preskúmaní spisu mal odvolací súd za to, že došlo k naplneniu tohto odvolacieho dôvodu, a to vo vzťahu nedostatočného zisťovania dôvodov hodných osobitného zreteľa.

13. K námietke nesprávneho právneho posúdenia odvolací súd uvádza, že nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn. 7Cdo 7/2010). Odvolací súd má za to, že došlo k naplneniu aj toho odvolacieho dôvodu, a to tým, že súd prvej inštancie síce aplikoval na predmetný prípad správny právny predpis, ale tento nesprávne interpretoval.

14. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybne zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

15. Rozhodovanie o trovách súdneho konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku a je samo o sebe spôsobilé zasiahnuť do práva strany podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva základných slobôd, ako to dôvodil aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rozhodnutí zo dňa 06.02.1954 vo veci Beer proti Rakúsku, resp. v rozhodnutí zo dňa 07.10.2004 vo veci Bauman proti Rakúsku (č. 30428/96, resp. 76809/01).

16. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. O plný úspech žalobcu vo veci ide vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

17. Vo vzťahu k aplikácii ust. § 257 C.s.p., odvolací súd uvádza, že toto ustanovenie predstavuje výnimku pri rozhodovaní o trovách konania. Účelom tohto ustanovenia je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného absolučného práva. Je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť rozhodnutím súdu k inému záveru o náhrade trov konania, než by plynuli z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Civilný sporový poriadok vyžaduje pre realizáciu tohto sudcovského moderačného práva, aby v danom prípade išlo o výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa.

18. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Ustanovenie § 257 C.s.p. preto nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je

nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 C.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod..

19. Zákon explicitne nevypočítava, ktoré okolnosti sú relevantné do takej miery, že môžu predstavovať dôvod na nepriznanie náhrady trov konania. Judikatúra považuje za nepostačujúci na aplikáciu § 257 C.s.p. len všeobecný záver hodnotiaci dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku (porov. R 34/1982, R 23/1989).

20. Odvolací súd má za to, že v predmetnom prípade existujú dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce najmä v okolnostiach na strane žalobcu. V tejto súvislosti poukazuje najmä na okolnosti, ktoré doviedli žalobcu k tomu, že sa musel svojho nároku voči žalovanému domáhať súdnou cestou, ako aj na dôvody späťvzatia žaloby a na zdravotný stav žalobcu.

21. V prvom rade odvolací súd poukazuje na okolnosti, ktoré viedli žalobcu k domáhaniu sa svojho nároku súdnou cestou. Ako vyplýva zo spisu, žalobca v čase, kedy došlo k úmrtiu jeho manželky vzhľadom na jeho vtedajšie duševné rozpoloženie a tiež v dobrej viere súhlasil s návrhom žalovaného (ktorý bol synovcom alebo manželkou žalobcu), že tento sa postará o všetky záležitosti súvisiace so zaobstaraním všetkých potrebných záležitostí súvisiacich s pohrebom a podľa vyjadrenia žalobcu, ktoré nebolo žalovaným spochybnené, tento mu odovzdal aj finančný obnos na zaplatenie všetkých potrebných výdavkov. Vzhľadom na to, že žalovaný uzatvoril zmluvu s urnovým hájom (na svoje meno), žiadal žalobca o vydanie všetkých faktúr spojených s pohrebom alebo manželky z dôvodu, že jednak uvedené bolo hrazené z jeho finančných prostriedkov a jednak a preto, že v prípade jeho úmrtia bude potrebné preukázať zaplatenie hrobového miesta vedľa jeho manželky, nato, aby mohol byť vedľa nej aj pochovaný. Žalovaný však na uvedené výzvy nereagoval a preto bol žalobca nútený podaním žaloby domáhať sa vydania týchto faktúr. Žalovaný v priebehu prvoinštančného konania až na výzvu súdu predložil všetky uvedené doklady. Z uvedeného tak vyplýva, že bol to práve žalovaný, ktorý svojim správaním donútil žalobcu podať žalobu, a tak iniciovať konanie na súde. Odvolací súd má za to, že už len z uvedeného dôvodu spočívajúceho v okolnostiach podania žaloby sú splnené podmienky pre aplikáciu § 257 C.s.p. na predmetný prípad.

22. Odvolací súd ďalej poukazuje, že dôvodom späťvzatia žaloby zo strany žalobcu nebola ľubovôľa, resp. celkovo neuvedenie dôvodov, ale ako bolo uvedené na pojednávaní dňa 15.11.2019, dôvodom bolo, že žalovaný si splnil svoju povinnosť a požadované doklady predložil. V tomto smere sa preto nemožno stotožniť s tvrdením súdu prvej inštancie, že so splnením povinnosti došlo len vo vzťahu k súdu, pretože podstatou podania žaloby bolo vydanie faktúr, čo na výzvu prvej inštancie žalovaný aj splnil. Z uvedeného dôvodu nemožno procesné zavinenia pričítať žalobcovi, pretože išlo len o reakciu na správanie žalovaného. Odvolací súd zdôrazňuje, že v predmetnom prípade je dôvodom hodným osobitného zreteľa aj zdravotný stav žalobcu, ktorý je vo vysokom veku (XX rokov) a má zdravotné problémy, pričom ho opatruje pani R. F., ktorá sa o neho stará v starobe a chorobe. Odvolací súd preto aj z uvedených dôvodov vzhliadol dôvod pre aplikáciu ust. § 257 C.s.p. na predmetný prípad.

23. Odvolací súd sa tiež zaoberal okolnosťami na strane žalovaného, teda či prípadná aplikácia ust. § 257 C.s.p. bude mať na žalovaného negatívny dopad alebo nie. Z obsahu spisu nevyplýva, že by žalovaný poukázal na svoju negatívnu finančnú situáciu, a to ani v priebehu odvolacieho konania, kedy mal možnosť vyjadriť sa k aplikácii § 257 C.s.p., avšak toto svoje právo nevyužil. Odvolací súd tak nezistil nové skutočnosti, ktoré by v prípade nepriznania trov žalovanému mali na jeho pomery zásadnejší dopad.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd preto uznesenie v napadnutom rozsahu postupom podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

25. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol postupom podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. a § 257 C.s.p. tak, že v odvolacom konaní bol žalobca úspešný, preto mu vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd však vidí dôvod hodný osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov odvolacieho konania žalobcovi v tom, že nie je spravodlivé, aby žalovanému, ktorému by teoreticky vznikol nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a ktorý mu nebol priznaný v zmysle § 257 C.s.p. by musel ešte uhrádzať trovy odvolacieho konania žalobcovi, ktorý

vzal podanú žalobu späť, v dôsledku čoho bolo konanie zastavené. Vzhľadom na uvedené odvolací súd nepriznal stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

26. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).